Prima instanţă: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. Angela Bologan)
Dosarul nr. 2a-2577/23
(2-23028274-02-2a-11072023)

D E C I Z I E

5 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelanta Organizația de Creditare Nebancară ”CREDITS 2 ALL” Societate cu Răspundere Limitată, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară ”CREDITS 2 ALL” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Elenei Untila privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 23 februarie 2023, Organizația de Creditare Nebancară ”CREDITS 2 ALL” Societate cu Răspundere Limitată (*în continuare OCN”CREDITS 2 ALL”SRL*) a depus cererea de chemare în judecată împotriva Elenei Untila privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că a încheiat cu Elena Untila contractul de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021 prin care s-a obligat să-i acorde un credit nebancar în valoare de 10000,00 lei, cu termen final de rambursare la 6 iunie 2022. Punctează că pârâta s-a obligat să restituie creditul cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu graficul rambursării creditelor, iar reclamanta a acordat creditul în termenul și condițiile stabilite în contract, astfel, îndeplinindu-și toate obligațiile asumate față de debitor. Însă pârâta nu-și execută cu bună credință obligațiunile contractuale de restituire a creditului nebancar la termenul stabilit și din motive neimputabile reclamantului se eschivează de la onorarea obligațiunilor contractuale asumate.

Susține că în scopul soluționării amiabile a litigiului, OCN”CREDITS 2 ALL”SRL prin scrisoare recomandată a somat debitorul, solicitând rambursarea datoriei restante, dar neachitate, informându-l despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiunilor sale, la care pârâta nu a acordat nici o atenție, refuzând în continuare achitarea creditului nebancar în condițiile stabilite.
Solicită admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, a datoriei în sumă de 17169,52 lei, compensarea cheltuielilor judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 515,08 lei și a cheltuielilor legate de notificarea prealabilă a debitoarei în sumă de 10,95 lei, în total datoria în sumă de 17695,55 lei.

Poziția instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, în baza contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, creditul restant în sumă de 8861,66 lei și penalitatea în sumă de 342,60 lei, în total suma de 9204,26 lei. S-a încasat de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, suma de 276,13 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, proporțional părții admise din pretenții. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 mai 2023 prin intermediul poștei electronice, reprezentantul apelantei OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, Rotaru Dumitru, în baza procurii din 7 aprilie 2023, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Victoria Sîrbu în mod automat-aleatoriu la 11 iulie 2023.
5. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelanta OCN”CREDITS 2 ALL”SRL. S-a acordat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei.
6. Iar 11 august 2023 prin intermediul poștei electronice, reprezentantul apelantei OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, a depus cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de

apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2023, a fost recepționată la 7 august 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar.

7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta OCN"CREDITS 2 ALL"SRL.

Argumentele părților:

8. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanţei de fond în partea respingerii, fiind pasibilă de a fi casată în această parte.

Menționează că conform condițiilor standard ale contractului de credit nr. 639671, pct. 4.4., dobânda la credit se calculează de creditor zilnic, începând cu data de acordare a creditului, până la rambursarea lui completă, la soldul datoriei la credit a debitorului. Dobânda zilnică la credit se calculează după formula: soldul zilnic efectiv al datoriei la credit, la data de calcul, înmulțit la rata anuală a dobânzii şi împărțit la 1 an (365 zile) împărțit la 100.

Punctează că contractul de credit nr.639671 este un contract legal încheiat, care corespunde normelor în vigoare. La încheierea prezentului contract, de către creditor au fost respectate absolut toate obligaţiile prevăzute de Codul civil, inclusiv cea de transparență, care presupune că clauzele contractuale au fost elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi lizibil. Totodată, conform art. 1763 Cod civil la etapa negocierii şi semnării contractului de credit cu Elena Untila, sau respectat prevederile art. 5 alin. (2) al Legii 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Astfel, consumatorului i s-a oferit posibilitatea pentru a analiza prevederile contractuale şi respectiv să negocieze, să obiecteze s-au să refuze semnarea contractului de credit. Cu atât mai mult, că şi după semnarea contractului, consumatorul a beneficiat de dreptul de revocare a contractului în termen de 14 zile, conform art. 18 alin. (1) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Consumatorului i-au fost aduse la cunoștință toate condițiile unui eventual raport juridic contra semnătură. Prin semnarea informației standard şi a contractului de credit, debitorul şi-a exprimat acordul liber şi neviciat asupra tuturor clauzelor contractuale, care sunt în corespundere cu legislația.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

9. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 ianuarie 2024, s-a declinat competența completului specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ, de la examinarea prezentei cauze, în ordine de apel și s-a remis dosarul Președintelui Curții de Apel Chișinău, spre redistribuire aleatorie

judecătorilor completurilor specializate în materie de drept comun ale Curții de Apel Chișinău.

10. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Anatol Pahopol în mod automat-aleatoriu la 17 ianuarie 2024.
11. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, s-a dispus redistribuirea cauzei.
12. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 9 iulie 2024.
13. Intimata Elena Untila, deși a fost informată cu scrisoare recomandată despre examinarea în procedura scrisă a cererii de apel, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de apel:

14. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
15. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
16. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.
17. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.
18. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26;*

Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

19. Conform prevederilor art. 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
20. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
21. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
22. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
23. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
24. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.
25. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind

singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

26. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
27. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
28. Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii, s-a constatat cu certitudine că, la 4 iunie 2021 între OCN”CREDITS 2 ALL”SRL și Elena Untila, a fost încheiat contractul de credit nebancar nr. 639671, potrivit căruia Elena Untila a luat cu împrumut suma de 10000,00 lei pe un termen de 12 luni, termenul limită de rambursare fiind de până la 6 iunie 2022 (f.d.9-12).
29. Potrivit dispoziției de plată nr. 639671 din 4 iunie 2021, suma în mărime de 10000,00 lei a fost eliberată Elenei Untila (f.d.13).
30. Invocând că debitorul înregistrează datorii, la 11 ianuarie 2023, OCN”CREDITS 2 ALL”SRL a adresat Elenei Untila, cerere de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, fiind recepționată la 23 ianuarie 2023 (f.d.20-21), însă fără un rezultat.
31. Prin urmare, la 23 februarie 2023, OCN”CREDITS 2 ALL”SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva Elenei Untila privind încasarea datoriei în sumă de 17169,52 lei, compensarea cheltuielilor judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 515,08 lei și a cheltuielilor legate de notificarea prealabilă a debitoarei în sumă de 10,95 lei, în total datoria în sumă de 17695,55 lei.
32. Iar prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, în baza contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, creditul restant în sumă de 8861,66 lei și penalitatea în sumă de 342,60 lei, în total suma de 9204,26 lei. S-a încasat de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, suma de 276,13 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, proporțional părții admise din pretenții. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.
33. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanta OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială

a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

34. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind admiterea parțială a acțiunii este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
35. Cadrul legal speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
36. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
37. Conform prevederilor art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
38. Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
39. Potrivit prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
40. Conform prevederilor art. 1242 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.
41. Conform prevederilor art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.
42. Conform prevederilor art.1248 alin.(1) din Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Iar potrivit alin.(2) din același articol, dacă în contract este prevăzută restituirea

împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art. 864 alin. (2) şi (4).

43. Conform prevederilor art. 1763 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Alin.(2) prevede că contractul de credit se încheie în scris. Potrivit alin.(3), faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. Iar potrivit alin.(4) al aceluiași articol, dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum şi alte organizații care acordă credite în baza legii.
44. Concomitent, în conformitate cu art. 1072 alin. (1) din Codul civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.
45. În conformitate cu art. 1076 din Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menținut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.
46. Potrivit normei art. 1077 din Codul civil, sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect: solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.
47. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul atestă că instanța de fond just a admis parțial acțiunea.
48. Colegiul atestă că potrivit contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, încheiat între OCN”CREDITS 2 ALL”SRL și Elena Untila, ultima a luat cu împrumut suma de 10000,00 lei pe un termen de 12 luni, termenul limită de rambursare fiind de până la 6 iunie 2022 (f.d.9-12).

49. Potrivit dispoziției de plată nr. 639671 din 4 iunie 2021, suma în mărime de 10000,00 lei a fost eliberată Elenei Untila (f.d.13).
50. Respectiv, între părţi a luat naștere un raport obligațional în temeiul contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, însă Elena Untila nu şi-a executat integral obligaţia de restituire a creditului acordat.
51. Potrivit calculului datoriei, anexat la materialele cauzei, Elena Untila, a achitat în contul OCN"CREDITS 2 ALL"SRL, suma de 1059,92 lei din suma întregului împrumut de 10000,00 lei (f.d.15).
52. Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond just a conchis că urmează a fi încasat costul împrumutului rămas nerestituit.
53. Referitor la dobânda contractuală, Colegiul reține că conform art. 328 alin. (1) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces. Iar potrivit alin. (2), nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.
54. Conform prevederilor art. 329 alin. (1) din Codul civil, în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). Iar potrivit alin. (2), nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.
55. Conform prevederilor art. 874 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.
56. Conform prevederilor art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

57. Conform prevederilor art. 942 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Alin. (2) prevede că rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract. Potrivit alin. (3), debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plăţii este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere. Potrivit alin. (4), în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere. Alin. (5) prevede că pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadenţă cu justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art.874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere. Iar potrivit alin.(6), orice clauza contrară dispoziţiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.
58. Conform prevederilor art. 1072 alin. (1) din Codul civil, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.
59. Conform prevederilor art. 1075 alin. (1) din Codul civil, la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; şi e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.
60. Conform prevederilor art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil, sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.
61. Conform prevederilor art. 1107 alin. (1) din Codul civil, neclarităţile din condiţiile contractuale standard se interpretează în defavoarea părţii care le-a

formulat. Potrivit alin. (2), în caz de dubiu, contractul se interpretează în favoarea celui care a contractat obligaţia şi în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului. Iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, clauzele care au fost negociate individual au prioritate faţă de celelalte clauze.

62. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a constatat că clauzele contractuale cu privire la dobânda aferentă sumei creditului acordat este abuzivă, or, din conținutul contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, încheiat între OCN"CREDITS 2 ALL"SRL în calitate de creditor și Elena Untila în calitate de debitor, părțile au convenit asupra achitării ratei dobânzii la credit în mărime de 8,5% lunar, fixă, sau 168,09 % anual efectivă pentru toată perioada de utilizare a creditului nebancar, ceea ce constituie 6400,54 lei, pentru 12 luni potrivit graficului rambursării creditului.
63. Respectiv, potrivit contractului de credit nebancar se menționează că, dobânda la credit se calculează de creditor zilnic, începând cu data de acordare a creditului, până la rambursarea lui completă la soldul datoriei la credit a debitorului (pct. 2.6 din contractul de credit nebancar - informații standard privind acordarea creditului nebancar persoanei fizice).
64. Potrivit calculului datoriei aferent contractului de credit nebancar din 4 iunie 2021, OCN"CREDITS 2 ALL"SRL a solicitat încasarea dobânzii neachitate pentru utilizarea creditului în sumă totală de 7886,84 lei, calculată până la 16 iunie 2022 (f.d.15, 16-17).
65. Conform prevederilor art. 1244 alin. (1) din Codul civil (în vigoare la data adresării în judecată), în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni. Potrivit alin. (2), interdicția prevăzută la alin. (1) nu se aplică dobînzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociațiile de economii și împrumut, organizațiile de creditare nebancară, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. Alin. (3) prevede că rata dobînzii prin care se încalcă dispozițiile alin. (1) se reduce de drept pînă la rata maximă permisă conform alin. (1). Orice clauză contrară este nulă. Iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în sensul prezentului articol, prin dobîndă se înțelege atît sumele socotite în bani cu

acest titlu, cît și alte prestații, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preț al utilizării împrumutului.

66. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a conchis că rata dobânzii contractuale, stabilită în pct. 6 și pct. 3.1 al contractului nu este una rezonabilă, or rata dobânzii anuale depășește dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobânzii, care la data 3 iunie 2021 constituia 8,01 % anual, prin urmare dublul ratei de referință CHIBOR constituia 16,02 %.
67. Din certificatul privind datoria Elenei Untila în baza contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, cât și din raționamentele enunțate, rezultă că Elena Untila nu şi-a executat integral obligaţia de plată a creditului acordat formând o datorie la credit în mărime de 8861,66 lei (Elena Untila a efectuat achitări a creditului în sumă de 1059,92 lei + dobânda contractuală achitat în surplus în sumă de 78,42 lei (conform calcului 10000 lei, credit acordat – (1059,92 lei + 78,42 lei) = 8861,66 lei) datorie ce nu a fost restituită.
68. Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond just a ajuns la concluzia privind încasarea de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, a creditului restant în sumă de 8861,66 lei.
69. Referitor la încasarea penalității de întârziere în baza contractului de credit nebancar nr. 639671 din 4 iunie 2021, Colegiul constată că instanța de fond just a considerat-o întemeiată și pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.
70. Conform prevederilor art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).
71. Conform prevederilor art. 948 din Codul civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.
72. Potrivit pct. 10 din Condițiile contractuale speciale ale contractului de credit nebancar, cât pct. 6.3 din Condițiile contractuale standard ale contractului de credit nebancar, debitoarea s-a obligat să achite creditul și alte plăți datorate conform contractului la data scadenței, conform condițiilor și termenul indicat în contractul de credit, iar pentru neachitarea în termenul stabilit a creditului, dobânzii și a comisionului pentru utilizarea creditului, debitorul este obligat să achite o penalitate de întârziere în mărime de 1% din suma restantă a

creditului, calculată pentru fiecare zi calendaristică de întârziere până la achitarea integrală a sumelor scadente.

73. Potrivit calculului prezentat de către reclamant şi anexat la actele cauzei penalitatea constituie 342,60 lei (f.d.15, 19).
74. Din aceste considerente, în raport cu prevederile legale menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a ajuns la concluzia privind încasarea de la Elena Untila, în beneficiul OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, a penalității de întârziere în sumă de 342,60 lei.
75. Dispunând respingerea cererii de apel, Colegiul apreciază critic argumentele apelantei invocate atât în cererea de apel, cât și în cererea de chemare în judecată, precum că creditorul a calculat dobânda contractuală și penalitatea de întârziere în conformitate cu prevederile legale în coroborare cu modificările operate prin Legea nr. 93 din 7 aprilie 2022, or potrivit art. V al Legii 93 din 7 aprilie 2022, prevederile art. I punctul 3, ale art. II punctul 1 şi ale art. IV punctul 3 care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii şi a celorlalte plăţi aferente se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, adică 29 iulie 2022, şi numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing financiar.
76. La acest compartiment, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că OCN”CREDITS 2 ALL”SRL a calculat dobânda contractuală, cât și penalitatea până la data de 16 iunie 2022 (f.d.16-19), până la intrarea în vigoare a Legii precitate.
77. Dispunând respingerea cererii de apel, Colegiul punctează că instanța de judecată are obligația de a verifica dacă contractul încheiat între părți corespunde principiilor fundamentale ale legislației Republicii Moldova, instanța va verifica dacă clauzele contractuale în baza cărora s-a dispus încasarea dobânzii, comisioanelor și penalității, corespund legislației naționale, or, evaluarea clauzelor contractuale şi decizia finală asupra faptului că acestea sânt sau nu recunoscute ca fiind abuzive se efectuează de către instanţa de judecată. Protecția conferită consumatorului, permite instanței de judecată naționale să aprecieze din oficiu caracterul abuziv al unei clauze.
78. La acest compartiment, Colegiul remarcă, că rațiunea derivă din poziția de inferioritate economica, juridică și tehnică a consumatorului în raport cu comerciantul, inferioritate care se manifesta atât în ceea ce privește puterea de negociere, cât şi în ceea ce privește nivelul de informare. Această situație îl pune pe consumator în postura de a adera la condiţiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor. Astfel, o

clauză contractuală nefiind negociată în mod individual cu consumatorul este abuzivă în cazul în care creează, contrar cerinţelor de bună credinţă, prin ea însăşi sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor care decurg din contract.

79. Colegiul remarcă, că în contractele de împrumut încheiate cu consumatorii, creditorul, în calitate de profesionist, are obligația de a asigura cu diligență corespunderea clauzelor incluse în contract exigențelor legale, astfel încât să omită orice disproporționalitate a acestora, nerespectarea acestei obligații impunând instanței obligația de a interveni întru apărarea drepturilor consumatorului.
80. În situația descrisă, deși apelanta pretinde că instanța de fond a modificat natura contractului din unul oneros în unul gratuit, acest fapt nu corespunde realității și nu poate fi acceptat de instanța de apel, situația fiind analizată și descrisă anterior.
81. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor reclamantei-apelante expuse în cererea de apel, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile. Colegiul reține că OCN”CREDITS 2 ALL”SRL nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării sumelor solicitate.
82. Concomitent, potrivit prevederilor art.94, alin.(1) din Codul de procedură civilă, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părţi, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
83. În așa împrejurări, reținând dispozițiile art.94 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că acțiunea a fost admisă parțial, Colegiul reține că instanța de fond just a dispus spre încasare suma cheltuielilor de judecată, proporțional pretențiilor admise.
84. La fel, reținând dispozițiile art.94 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că apelul declarat de apelanta OCN”CREDITS 2 ALL”SRL, urmează a fi respins, instanța va respinge și cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în instanța de apel.
85. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta-reclamantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima

instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.

86. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelanta-reclamantă, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis parțial acţiunea.
87. În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-reclamantă, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
88. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelanta Organizația de Creditare Nebancară ”CREDITS 2 ALL” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 mai 2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin